

Geachte heer/mevrouw,

U heeft op 15 januari een brief ontvangen met als kenmerk / ,.....

Die brief is een eerste stap in het kader van het handhavingsverzoek dat in uw richting aanhangig is gemaakt.

We beseffen ons dat de brief een aantal vraagtekens kan oproepen. In deze toelichtende brief proberen we alvast een aantal mogelijke vragen te beantwoorden en achtergrondinformatie verstrekken. Verder wil de provincie Noord-Brabant u graag uitnodigen om aanvullende vragen te kunnen stellen.

Als eerste: de juridische context in Nederland rondom het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en grondwateronttrekking is veranderd door recente uitspraken van de Raad van State.

De recente jurisprudentie rondom gewasbeschermingsmiddelen (onder andere uitspraak Ielieteeft in Drenthe) en grondwateronttrekkingen ten behoeve van beregening (uitspraak de Peel) in relatie tot Natura 2000-Gebieden hebben tot een grote verandering geleid. Kortgezegd: voor activiteiten met mogelijk significant negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is een omgevingsvergunning voor de Natura 2000-activiteit nodig. Uit de jurisprudentie volgt dat deze vergunningplicht ook aan de orde is bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en grondwateronttrekkingen met mogelijke effecten op N2000-gebieden. Mede omdat de Natuurbeschermingswet uit gaat van het zogenoemde 'voorzorgbeginsel' zijn alle activiteiten -waarvan op voorhand niet uit te sluiten is dat er sprake is van (significant) negatieve gevolgen- vergunningplichtig. De strekking hiervan is dat die activiteiten in beginsel niet zijn toegestaan, zonder deze vergunning. Daarbij steekt het rechtssysteem zo in elkaar dat het aan de gebruiker is om aan te tonen dat dergelijke, significant nadelige gevolgen er niet zijn. De slotsom is dan ook dat het in veel gevallen uiterst moeilijk is om die vergunning verleend te krijgen.

Een en ander heeft ook tot gevolg dat een belanghebbende aan het bevoegd gezag (in dit geval de provincie Noord-Brabant) het verzoek kan doen om handhavend op te treden bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en het onttrekken van grondwater, mits er sprake is van de genoemde negatieve gevolgen op het nabij gelegen Natura 2000-gebied. Dat is nu gebeurd in uw geval.

We beseffen ons dat deze recente juridische uitspraken nog moeten 'landen' in de praktijk en dat het veel vragen oproept over wat nog wel is toegestaan en mogelijk is op welke afstand van het betreffende Natura 2000-gebied.

De provincie probeert op zo'n kortst mogelijke termijn antwoorden op deze vragen te krijgen en gaat ook een handhavingsstrategie opstellen om zo snel mogelijk duidelijkheid te kunnen bieden.

Hoe gaat de procedure nu verder?

IN TE VULLEN DOOR VTH

De provincie nodigt u graag uit voor een gesprek.

Als u behoefte heeft om in een gesprek vragen hierover aan de provincie Noord-Brabant te stellen, wil de provincie dat graag doen. Als u hiervoor belangstelling heeft, kunt u bellen met van het Ondersteuningsnetwerk, 06-

Mvrgr. 5.1.2.e 5.1.2.e

Daarom is het noodzakelijk om het onderdeel 'Toetsing huidige activiteiten en vergunningverlening' in de Natura 2000- beheerplannen voor agrarische activiteiten te actualiseren en een handhavingsaanpak op te stellen.

We realiseren ons dat de situatie die is ontstaan – dat vanuit rechtsspraak duidelijk is geworden dat voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en grondwateronttrekkingen in de omgeving van N2000-gebieden een natuurvergunning nodig is - een forse impact heeft op u als agrarische ondernemers en op uw bedrijfsvoering. We willen graag benadrukken dat we u als ondernemers willen ondersteunen en de tijd geven om aan de juridische kaders te voldoen. En we zien de gebiedsgerichte aanpak als het vehikel om concrete plannen hiervoor te maken, binnen redelijke termijn.

Omdat dit wellicht onvoldoende tot uiting is gekomen in de Statenmededeling en eerdere overleggen, zetten we graag op een rij op welke wijze we willen komen tot een proportionele en begaanbare route:

- We onderzoeken welke mogelijkheden er zouden kunnen zijn voor het verlenen van vrijstellingen van de vergunningplicht bij (welk) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (door middel van een zogeheten Passende Beoordeling op uitsluiting van significant negatieve effecten). Op deze manier hoeven ondernemers dit niet zelf aan te tonen. We laten dit zo breed mogelijk onderzoeken, hierbij kan worden gedacht aan biologische gewasbeschermingsmiddelen, het toepassen van de spotspray en een voldoende grote afstand tot N2000-gebieden. Vrijstellingen zullen worden vastgelegd in een generiek N2000-beheerplan voor alle N2000-gebieden.
- Via het Brabants Brede Beregeningsbeleid (i.o.) willen we er – samen met de waterschappen – voor zorgen dat we de beregening in Brabant gezamenlijk verminderen (ook in andere sectoren), zodat het voor iedereen mogelijk blijft om te beregenen. Als ook het nieuwe beregeningsbeleid Passend Beoordeeld is, waarbij is aangetoond dat met het nieuwe beregeningsbeleid geen significant negatieve effecten optreden, zal er geen vergunning nodig zijn voor beregening binnen de kaders van het nieuw beregeningsbeleid.
- In de aanpak overgangsgebieden verkennen we de mogelijkheden om in een aantal (3 à 4) projecten binnen de GGA samen met (groepen) agrariërs kunnen komen tot alternatieve teeltwijzen en bedrijfsmodellen in overgangsgebieden waarbij de verplichtingen

vanuit Natura 2000 (met name vergunningplicht gewasbeschermingsmiddelen) leidend zijn. Op deze manier willen we gezamenlijk opties voor een volhoudbare bedrijfsvoering nabij N2000 (en elders) ontwikkelen. Hiermee gaan wij in op de suggestie in genoemd overleg om ruimte te geven aan het 'right to challenge'.

- We verkennen de mogelijkheden om ondernemers (financieel) te ondersteunen in een transitieperiode. Wij zoeken hiervoor financieringsmogelijkheden. De kans is aannemelijk dat er met een nieuw Kabinet middelen vrijkomen om de extensieve doorontwikkeling van landbouw rondom Natura 2000-gebieden verder te ondersteunen.
- Via het actieplan Gewasbeschermingsmiddelen ondersteunen we de ontwikkeling en toepassing van nieuwe teeltmethoden en innovaties om te komen tot duurzame gewasbescherming.
- In die situaties waar een vergunningplicht aan de orde is, zullen wij moeten toezien op de naleving daarvan. Binnen redelijke termijn. We houden daarbij rekening met een overgangstermijn waarin we grondeigenaren allereerst informeren. We gaan daarom een risicogerichte handhavingsstrategie uitwerken waarbij we de handhaving prioriteren in de tijd op basis van de grootste effecten op N2000-gebieden en verwachtingen ten aanzien van bestaand gebruik. Bijvoorbeeld als eerste prioriteit dichtbij N2000-gebieden en het meest intensieve gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. Door samen in de gebiedsprocessen te werken aan concrete plannen om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen af te bouwen, kunnen we hiermee rekening houden in de handhavingsstrategie.

Deze gefaseerde aanpak zal het grootste deel van de agrarische ondernemers enige tijd bieden om de emissies van (chemische) gewasbeschermingsmiddelen af te bouwen, zodanig dat zij vallen onder de vrijstellingen of een eigen vergunningaanvraag opportuun is. Daarnaast zijn we voornemens om in overleg te gaan met indieners van handhavingsverzoeken om daarmee draagvlak te creëren voor deze aanpak en verdere handhavingsverzoeken te voorkomen.

De komende periode gaan we bovenstaande punten verder uitwerken. Op verschillende onderwerpen maken we ook graag gebruik van uw kennis en expertise. We horen graag of u hiervoor open staat.

Qua besluitvorming werken we toe naar het voor de zomer vaststellen van het ontwerp Natura 2000-beheerplan (met daarin helderheid over de vergunningplicht en mogelijke vrijstellingen) en een handelingsperspectief handhaving.